

Gespreksverslag

Datum: Woensdag 28 januari 2015, 14.45 –15.45 uur

Aanwezig: [REDACTED] – Projectleider Windenergie ([REDACTED])

Het beeld van Ermelo

Ermelo staat bij [REDACTED] niet heel scherp op het netvlies. [REDACTED] is wel betrokken bij het maken van de routekaart voor de Noord-Veluwe samen met [REDACTED] en [REDACTED]. "Ik ben echter bang dat de routekaart niet veel verder komt dan een plan en dat hier slechts lippendienst aan bewezen wordt" [REDACTED]. Ermelo heeft dan weliswaar een stevige ambitie maar een vertaling naar hoe deze ambitie te realiseren, blijft vooralsnog uit. Dat zie je overigens bij meer gemeenten.

Het beeld in de provincie

Achterhoek en de Noord-Veluwe hebben beide aangegeven niet of bijna niet met windenergie aan de slag te willen. Ze kiezen voor zon en biomassa en geven aan daarmee hun duurzaamheidsambities waar te kunnen maken. De vraag is natuurlijk of het zonder wind echt gaat lukken. "Op z'n minst twijfelachtig" [REDACTED]. Een uitzondering betreft de gemeenten Oldebroek en Harderwijk op de Noord-Veluwe en de gemeenten Aalten en Oude IJsselstreek in de Achterhoek die wel voor wind kiezen.

Rivierenland, de Stadsregio en de Stedendriehoek zijn de regio's die wel aan de slag willen met windenergie. De regio Stedendriehoek weliswaar nog niet zo heel erg voortvarend.

Proces dat is gevolgd.

Februari 2013 zijn alle gemeenten via een brief op de hoogte gebracht van de afspraak die de provincie met het Rijk heeft gemaakt om 230,5 MW aan windenergie in de provincie te realiseren. Vanuit de Staten was er de wens dit samen met de gemeenten te doen en daarom zijn de gemeenten ook opgeroepen om met geschikte windlocaties te komen.

Vervolgens zijn er op vele plaatsen in de provincie zowel ambtelijk als bestuurlijk presentaties gehouden over deze provinciale opgave en nut en noodzaak hiervan. Een soort "roadshows". Daarna zijn in alle regio's ontwerpateliers over windenergie georganiseerd.

Ook in de Noord-Veluwe heeft een ontwerpatelier plaatsgevonden. Dit is een ambtelijke sessie waar gekeken is waar op de Noord-Veluwe gelet op ruimtelijk-technische aspecten in principe ruimte is voor windenergie. "Tijdens deze sessie bleek een soort tweedeling waar de noordelijk gelegen gemeenten van de regio geen extra locaties wilden (buiten Hattermerbroek die in ontwikkeling is) en de zuidelijk gelegen gemeenten (Harderwijk, Ermelo, Elburg en Putten) iets enthousiaster waren" [REDACTED]

Voor Ermelo kwam daar de locatie bij Strand Horst als geschikte locatie naar voren. Dat was ook wel logisch omdat daar het recreatieschap zich als initiatiefnemer voor wind al had gemeld.

De resultaten van het ontwerpatelier zijn vervolgens naar de gemeentebesturen toegestuurd met de vraag of er locaties bij waren die men voor zou willen leggen aan de gemeenteraad. Als die er inderdaad waren, was de provincie bereid om deze locatie nog nader te onderzoeken. Een quickscan om tot een completer beeld te komen.

Het gemeentebestuur van Harderwijk heeft voor 6 verschillende locaties een quickscan laten uitvoeren en het gemeentebestuur van Elburg heeft een locatie in het bos (defensierrein) aangedragen voor een quickscan.

Het gemeentebestuur van Ermelo heeft de locatie Strand Horst aangedragen. Deze locatie strekte zich in eerste instantie uit over een drietal gemeenten (Harderwijk, Ermelo en Putten) met ruimte voor circa 9 turbines. Door de nieuwbouwlocatie Drielanden bleken windturbines op het Harderwijkse stuk niet mogelijk.

Na het uitvoeren van de quickscan heeft de gemeente besloten om de locatie Strand-Horst niet aan de gemeenteraad voor te leggen en ook niet aan te dragen voor de provinciale Windvisie. Het bestuurlijk draagvlak ontbrak.

Plan B vanuit de provincie

Voor de provincie is het belangrijk om naast de door de gemeenten aangedragen locaties nog locaties achter de hand te hebben. Dit voor het geval dat de 230,5 MW niet gehaald wordt met de door de gemeenten aangedragen locaties. Naast de "gemeentelijke" locaties heeft de provincie daarom ook nog gekeken naar locaties die ruimte kunnen bieden aan een groot aantal windmolens, die in de nabijheid van infrastructuur (snelwegen en spoorwegen) liggen en relatief weinig belemmeringen kennen.

In totaal zijn 5 locaties toegevoegd waaronder de locatie Strand Horst in Ermelo. Van de 5 locaties kent deze locatie overigens wel de meeste belemmeringen.

Provinciale windvisie

De provinciale windvisie is inmiddels (oktober 2014) vastgesteld en daarin zijn een tweetal categorieën gehanteerd. Categorie I betreft de locaties die nu al in de windvisie voor wind zijn aangewezen. Categorie II betreft de locaties die als kansrijk voor de toekomst zijn bestempeld. De locatie Strand Horst is in windvisie opgenomen als kansrijke locatie voor de toekomst. In de windvisie zijn twee locaties uit de gemeente Harderwijk opgenomen: Lorentz 1 en Lorentz 2. En verder doet Harderwijk mee aan het onderzoek naar wind boven bos. De locaties in Harderwijk liggen niet aan de grens met Ermelo.

Met de categorie I locaties kan de provincie haar opgave realiseren om 230,5 MW aan windenergie te plaatsen. Naast deze afspraak met de landelijke overheid heeft de provincie ook nog de ambitie om in 2050 energieneutraal te zijn. Om die reden zullen ook de categorie II locaties straks hard nodig zijn.

Rol van de Provinciale Staten

Bij de vaststelling is nog wel wat gebakkelei geweest over het amendement waarin gesteld werd dat de betrokken gemeenten akkoord moesten zijn. Het begrip betrokken gemeenten is echter op verschillende manieren uitlegbaar. Gedeputeerde Staten hebben dit altijd vertaald met de gemeenteraad van de eigen, betreffende gemeente. Er waren echter ook fracties die dit ruimer zagen en ook buurgemeenten als betrokken zagen. Inmiddels is duidelijk dat dit zowel juridisch niet kan als dat ook de minister (Kamp) heeft aangegeven dat dit niet houdbaar is.

Bij de vaststelling van de windvisie hebben de Staten ook opgeroepen om aan de slag te gaan met de kansrijke locaties. Dit geldt dus ook voor de locatie Strand Horst. Tot nu toe heeft de provincie hier nog geen werk van gemaakt. Dit heeft te maken met prioritering van de beschikbare capaciteit. "Je gaat namelijk eerst aan de slag waar je de meeste kansen ziet. Als je weet dat het gemeentebestuur pertinent tegen windmolens is, dan heeft het nog niet zoveel zin om te gaan duwen" [REDACTED]

Daar komt nog bij dat de Staten ook hebben aangegeven alleen provinciale ondersteuning te willen geven als de betrokken gemeente akkoord is. De Staten geven hiermee overigens wel een dubbele boodschap af. Enerzijds om aan de slag te gaan met kansrijke locaties voor de toekomst en anderzijds om geen activiteiten te ondernemen als er geen draagvlak aanwezig is.

Hoe verder met Ermelo

De provincie zal met Ermelo in gesprek met de vraag wat de gemeente Ermelo gaat doen om in 2030 energieneutraal te zijn. Gaan ze dat redden? Of hebben ze daar toch windenergie bij nodig?

Opvallende is dat een achttal bewoners een zienswijze hebben ingediend op de concept Windvisie, waarin zij pleiten om in Ermelo met windenergie aan de slag te gaan. Wellicht dat deze bewoners ook voor draagvlak kunnen zorgen. Bijvoorbeeld via 'Het frisse wind model' of via participatie van bewoners, zoals dit nu ook in Harderwijk vorm begint te krijgen.

"Waar ik op hoop is dat als de plannen in Harderwijk vorm beginnen te krijgen, zichtbaar wordt hoe je daar burgerparticipatie bij kunt betrekken en duidelijk wordt dat die overlast eigenlijk wel meevalt, dat dan de buurgemeenten enthousiaster gaan worden" [REDACTED]

"Het is heel raar. Iedereen heeft het erover en vindt er wat van, maar niemand is wezen kijken. Dus je moet het naar ze toebrengen, dan kunnen ze het dagelijks beleven" [REDACTED]

Wind en de rol van de overheid

Het grote voordeel van wind is dat het geld in het laatje brengt. De gemeenten hebben met wind echt een goede businesscase in handen. "Het geeft je de financiële armslag om ook andere mooie dingen voor de gemeenschap te doen. Vergelijk het met de oude Nuon gelden. Het enige nadeel is eigenlijk de horizonvervuiling" [REDACTED]

Als je als overheid de ruimtelijke ordening op orde hebt, dan zijn er genoeg partijen die dit willen realiseren. Het is dus de manier om je doelstellingen te realiseren. En een manier waarvan je weet dat ze ook gerealiseerd worden.

In Wageningen is er ook een stevige discussie over windenergie geweest. De ChristenUnie heeft nu door een aantal studenten laten onderzoeken hoe kun je energieneutraal kunt worden zonder windenergie. De uitkomst van dit onderzoek laat zien de ambitie zonder wind nauwelijks mogelijk is en dat voor de alternatieven in tegenstelling tot wind ook nog eens heel veel extra geld nodig is.

Tot slot

De provincie wil processen om te komen tot windenergie graag faciliteren en heeft bijvoorbeeld ook 3D-visualisaties ter beschikking. Voor Harderwijk is dit al ingelezen. Dit inlezen kost wel geld en daarom wordt dit nu alleen gedaan voor kansrijke locaties.

Vooralsnog is de provincie niet van plan om locaties voor wind af te dwingen die niet al zijn vastgelegd in de windvisie (Categorie 1).